

Samen inclusief hoger onderwijs realiseren

Jaarverslag 2023

Het jaarverslag 2023 wordt gepubliceerd ter uitvoering van het Convenant Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs.

Eindredactie en coördinatie: Valérie Van Hees - Coördinator SIHO
Verantwoordelijke Uitgever: Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Redactieadres
Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs
Hoogpoort 15
9000 Gent

Het jaarverslag is elektronisch beschikbaar via:

<http://www.siho.be/over-ons>

Inhoudstafel

Voorwoord	4
Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs	5
1. Missie	5
2. Visie	5
3. Waarden	6
4. Structuur	6
5. Strategische doelstellingen	7
Werkingsjaar 2023	12
1. Een verbindend netwerk tussen hoger onderwijsinstellingen	12
2. Een krachtige en ondersteunende brugfunctie	16
3. Strategische partnerschappen en netwerken	17
4. Onderzoeksklimaat rond inclusief hoger onderwijs stimuleren	18
5. Informatieverstrekking en positieve beeldvorming	19
6. Kwalitatieve begeleidingen	20
Blik op de toekomst	22

Voorwoord

Dit jaarverslag blikt terug op de realisaties van het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) tijdens het werkingsjaar 2023 en blikt vooruit op het werkingsjaar 2024.

Het eerste hoofdstuk schetst het Steunpunt als organisatie, haar missie, visie en waarden, de bestuurlijke werking en de zes strategische doelstellingen voor de periode 2020-2024. Het tweede hoofdstuk belicht de initiatieven die in 2023 genomen zijn door het SIHO. In de slotbeschouwing werpen we een blik vooruit op het werkingsjaar 2024.

2023 was goed omdat het SIHO veel resultaten bracht, zowel voor de overheid, de onderwijsinstellingen, de partners, en niet in het minst voor de studenten zelf. Hoewel enkele acties dienden te worden uitgesteld vanwege specifieke uitdagingen in de sector, werd het aantal activiteiten niet afgebouwd. Integendeel, op maat én in synergie met de sector werden gesignaleerde uitdagingen van studenten en hogeronderwijsinstellingen flexibel opgevolgd en werden waar nodig bijkomende activiteiten opgezet en bestaande initiatieven gediversifieerd.

Die flexibiliteit vat kernachtig de werking van SIHO samen, wat u in extenso in dit jaarverslag kan lezen. In extenso, omdat er zoveel te melden valt. Vijf jaar geleden deden we een poging om SIHO te omschrijven in drie kernwaarden: betrokkenheid, verbinding en innovatie. Anno 2023 blijven die drie kernwaarden onverkort geldig, maar vandaag zijn extra beschrijvingen nodig, zoals wendbaar én over (internationale) muurtjes en onderwijsniveaus heen (durven) samenwerken. Dit is wat het SIHO typeert anno 2023.

We wensen dan ook het hardwerkende SIHO team, het enthousiaste bestuur, de overheid, beleidsmakers, academische experts, onze overleggroepen, koepelorganisaties, partnerorganisaties en studenten oprecht te bedanken voor hun engagement en inzet in het werkingsjaar 2023.

We wensen jullie veel leesplezier,

Valérie Van Hees
Coördinator SIHO

Wouter Segers
Voorzitter SIHO

Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs

Dit hoofdstuk beschrijft de missie, visie, waarden en bestuurlijke werking van het SIHO, alsook de zes strategische doelstellingen en actiepunten voor de periode 2020-2024.

1. Missie

Het SIHO is decretaal verankerd en betreft een samenwerkingsverband tussen de vijf associaties van universiteiten en hogescholen en de Vlaamse Regering.

Een convenant beschrijft de kerntaak van het SIHO. Het SIHO ondersteunt de Vlaamse hogescholen en universiteiten bij het uitbouwen van inclusief hoger onderwijs en het bevorderen van het mentaal welzijn van studenten.

Het SIHO informeert de hogeronderwijsinstellingen over de meest recente regelgeving, ondersteunt hen om een beleidsplan uit te werken en ontwikkelt materiaal om de hogeronderwijsinstellingen te helpen om hun beleid in de praktijk om te zetten.

Het SIHO vormt een brugfunctie tussen de instellingen hoger onderwijs en de Vlaamse overheid en relevante beleidspartners.

Het SIHO speelt ook een rol in het informeren en sensibiliseren van de bredere samenleving over inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn.

Het SIHO organiseert vormingen, ontmoetingsdagen, geeft advies op maat en biedt informatie aan via haar website, publicaties en nieuwsbrief.

De sterkte van het SIHO is dat de vijf associaties van universiteiten en hogescholen hun krachten bundelen om samen inclusief hoger onderwijs te realiseren.

2. Visie

Het SIHO beschouwt inclusie en mentaal welzijn als belangrijke hefboomen om onze samenleving te versterken en sociale rechtvaardigheid te bevorderen.

Twee belangrijke pijlers voor het werk van het SIHO zijn inclusie en mentaal welzijn via universeel ontwerp en inclusie via redelijke aanpassingen.

In het Convenant 2020-2024 gaat er verhoogde aandacht naar het realiseren van inclusie via universeel ontwerp en het duurzaam versterken van het mentaal welzijn van studenten.

3. Waarden

Betrokkenheid, verbinding en innovatie kenmerken de aanpak van het SIHO. Het SIHO wil zich betrokken voelen met elke hogeronderwijsinstelling en met hen, beleidsinstanties hoger onderwijs en de overheid een dynamisch netwerk vormen waarin ze in openheid, vertrouwen, en in gelijkwaardigheid samen kunnen nadenken en krachtlijnen kunnen uittekenen om inclusief hoger onderwijs te realiseren.

Door vooruit te denken, kansen te zien en bruggen te bouwen voor samenwerking, wil het SIHO uitgroeien tot een inspirator en trendsetter inzake inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn, zowel regionaal als internationaal.

4. Structuur

Arteveldehogeschool is de administratief coördinerende instelling van het SIHO. Een team, samengesteld uit een coördinator, projectmedewerkers en experts, zet het beleid in de praktijk om.

De kwaliteit van de werking van het SIHO wordt opgevolgd door een dagelijks bestuur. Elke associatie vaardigt hiertoe één promotor af die onder leiding van de voorzitter van het SIHO de coördinator van het SIHO aanstuurt. Het promotorenoverleg is verantwoordelijk voor het opmaken van het meerjarenplan en het jaarlijkse actieplan, het personeelsbeleid, de aansturing van de SIHO-coördinator, het bekrachtigen van overeenkomsten met derden, de opvolging van de engagementen genomen door elke partner, de financiële opvolging, het opvolgen, evalueren en bijsturen van de (dagelijkse) werking, het opvolgen van de rapportages ten behoeve van de overheid en van de stuurgroep en het akkoord geven voor de vorm en inhoud van publicaties van het SIHO.

De vertegenwoordigers van het promotorenoverleg zijn:

- Wouter Segers | Directeur Studentenbeleving, Marketing en Digitale Transformatie Arteveldehogeschool | voorzitter SIHO
- Valérie Van Hees | Coördinator SIHO
- Harry Parys | Directeur student & talent Odisee Hogeschool | promotor SIHO namens Associatie KU Leuven
- Els Consuegra | Professor onderwijskunde VUB | promotor SIHO namens Universitaire Associatie Brussel
- Sofie Leekens | Coördinator studentenondersteuning en diversiteit PXL | stuurgroep lid SIHO namens Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg
- Hilde Janssen | Diensthoofd Dienst Studieadvies en studentenbegeleiding UAntwerpen | promotor namens Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen
- Ria Vermote | Coördinator sociaal beleid Howest | promotor SIHO namens de Associatie Universiteit Gent

Daarnaast wordt de werking geborgd door een stuurgroep waarin naast een vertegenwoordiging van de vijf associaties, ook belanghebbenden en de overheid zijn vertegenwoordigd. De stuurgroep is verantwoordelijk voor de bewaking van het tijds kader, zoals vermeld in het meerjarenplan, de aansturing en opvolging van de uitvoering van het meerjarenplan, de controle op de financiële uitvoering van het meerjarenplan en de begroting, het uitbrengen van advies over aanpassingen aan het meerjarenplan, en het vastleggen van het ontwerp van jaarplan, ontwerp begroting en ontwerp van jaarrekening en jaarverslag van het Steunpunt.

De vertegenwoordigers van de stuurgroep zijn:

- Wouter Segers | Directeur Studentenbeleving, Marketing en Digitale Transformatie Arteveldehogeschool | voorzitter SIHO
- Valérie Van Hees | Coördinator SIHO
- Harry Parys | Directeur student & talent Odisee Hogeschool | promotor SIHO namens Associatie KU Leuven
- Els Consuegra | Professor onderwijskunde VUB | promotor SIHO namens Universitaire Associatie Brussel
- Sofie Leekens | Coördinator studentenondersteuning en diversiteit PXL | stuurgroep lid SIHO namens Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg
- Hilde Janssen | Diensthoofd Dienst Studieadvies en studentenbegeleiding UAntwerpen | promotor namens Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen
- Ria Vermote | Coördinator sociaal beleid Howest | promotor SIHO namens de Associatie Universiteit Gent
- Liesbeth Van Heden | Domeinverantwoordelijke studieloopbaanbegeleiding (ad interim) KU Leuven | stuurgroep lid SIHO namens Associatie KU Leuven
- Annemie De Rouck | Adviseur regelgeving en studentenbegeleiding EHB | stuurgroep lid SIHO namens Universitaire Associatie Brussel
- Els Swijns | Zorgcoördinator UHasselt | stuurgroep lid SIHO namens Associatie Universiteit Hogescholen Limburg
- Liesbeth De Raedemaecker | Diensthoofd studentenzaken KdG | stuurgroep lid namens Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen
- Mathilde Joos | Afdelingshoofd Zorg HOGENT | stuurgroep lid namens de Associatie Universiteit Gent
- Patrick Willems | Vertegenwoordiger Departement Onderwijs
- Johan Vermeiren | Vertegenwoordiger Vlaams Mensenrechteninstituut
- Jef Van Dorpe en Nele Van Hoyweghen | Vertegenwoordigers Vlaamse Vereniging van Studenten

Via regelmatig overleg met ankerfiguren inclusie, welzijn, universeel ontwerp, studentenbegeleiders, studentenvoorzieningen en beleidsmakers van de instellingen hoger onderwijs krijgt het SIHO voeling met de noden van de sector. Het samenspel van overlegorganen garandeert dat het SIHO haar missie vanuit een onderwijskundige, wetenschappelijke en maatschappelijke invalshoek vormgeeft.

5. Strategische doelstellingen

In het 'beleidsplan samen inclusief hoger onderwijs realiseren' omschrijft het SIHO haar ambities voor de periode 2020-2024 in zes strategische doelstellingen:

1. Het creëren van een verbindend netwerk tussen onderwijsinstellingen hoger onderwijs waarin de deskundigheid inzake inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn continu en duurzaam wordt gedeeld en bevordert;
2. Het vormen van een krachtige en ondersteunende brugfunctie tussen onderwijsinstellingen, de overheid en beleidsinstanties hoger onderwijs;
3. Het uitbouwen van strategische partnerschappen, zowel regionaal en internationaal;
4. Het stimuleren van een onderzoeksklimaat rond inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn;
5. Het versterken van een positieve beeldvorming rond inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn;
6. Het ontwikkelen van begeleidingsinitiatieven.

Elke ambitie formuleert doelstellingen en/of actiepunten. Deze zijn een vertaling van de behoeften die naar voren zijn gekomen uit de evaluatie van de aanspreekpunten, de diverse overleggroepen en besprekingen met de overheid en de stuurgroep.

Voor de realisatie van het **meerjarenplan 2020-2024** stelt het SIHO volgend tijdspad voorop:

	Tijdspad				
	2020	2021	2022	2023	2024
SD1. Het SIHO creëert een verbindend netwerk tussen de onderwijsinstellingen waarin de deskundigheid inzake inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn continu en duurzaam wordt gedeeld en bevorderd.					
OD.1 Het SIHO creëert een netwerk voor instellingen waarin hun deskundigheid continu en duurzaam wordt gedeeld en bevorderd.					
A1. Advieslijn voor aanspreekpunten, studentenbegeleiders, onderwijsteams, studentenvoorzieningen, docenten, medewerkers internationalisering en communicatie en beleidsmakers.	x	x	x	x	x
A2. Digitale databank voor aanspreekpunten, onderwijsteams, studentenvoorzieningen, beleidsmakers waarop thematisch relevante informatie wordt ontsloten.	x	x	x	x	x
A3. Intervisies en trainingen voor aanspreekpunten en studentenbegeleiders.	x	x	x	x	x
A4. Intervisies en trainingen voor onderwijsondersteuners, onderwijskundigen en docenten.	x	x	x	x	x
A5. Intervisies en trainingen voor medewerkers internationalisering en inclusie.	x	x	x	x	x
A6. Intervisies en trainingen voor medewerkers studentenvoorzieningen - mentaal welzijn	x	x	x	x	x
A7. Intervisie en training voor stagebegeleiders, stagementoren en arbeidsmarkt.			x	x	x
A8. Intervisies en training voor medewerkers communicatie.			x	x	x
A9. Intervisies en training voor managementniveau.			x	x	x

	Tijdspad				
	2020	2021	2022	2023	2024
OD.2 Het SIHO biedt advies, vorming en coaching om inclusief onderwijs en mentaal welzijn in het diversiteitsbeleid en onderwijspraktijk van de instellingen hoger onderwijs te verankeren.					
A10. Vraaggestuurd advies.	x	x	x	x	x
A11. Aanbodgestuurde coaching.	x	x	x	x	x
A12. Studiedag rond nader te bepalen thema's.		x	x	x	x
OD.3 Het SIHO ontwikkelt leidraden en materialen om inclusief onderwijs en mentaal welzijn in de praktijk om te zetten.					
A13. Het SIHO ontwikkelt een leidraad en trainings- en coachingspakket rond universeel ontwerp, inclusief model voor implementatie, self-assessment tool, internationale case studies, kennisclips en sensibiliserende materialen.	x	x	x	x	
A14. Het SIHO ontwikkelt een informatiefolder, self-assessment en trainingspakket rond de overstap naar het hoger onderwijs.		x		x	x
A15. Het SIHO ontwikkelt een informatiefolder, self-assessment en trainingspakket rond de overstap naar de arbeidsmarkt.				x	
A16. Het SIHO ontwikkelt een database met betrekking tot ondersteunende technologieën in het kader van inclusief hoger onderwijs; inclusief ondersteuning bij de implementatie.	x	x	x	x	x
A17. Het SIHO ontwikkelt een leidraad en trainings- en coachingspakket rond mentaal welzijn, inclusief model voor implementatie, self-assessment tool, internationale case studie en sensibiliserende materialen.			x	x	
A18. Het SIHO ontwikkelt een kader voor kwalitatieve begeleidingsinitiatieven en -methodieken; met specifieke aandacht voor groepsbegeleidingen, peer support, mentaal welzijn en de specifieke noden van studenten uit graduaatsopleidingen. Specifieke aandacht gaat naar het assessment van functiebeperkingen volgens de principes van handelingsgerichte diagnostiek, waarbij de inbreng van alle participanten (studenten, docenten en de dienst studiebegeleiding) essentieel is.	x	x	x	x	x

	Tijdspad				
	2020	2021	2022	2023	2024
A19. Het SIHO ontwikkelt een leidraad trainings- en coachingspakket rond inclusieve communicatie en evenementen.			x	x	
A20. Het SIHO ontwikkelt bijdragen rond diverse thema's van inclusief hoger onderwijs met het oogmerk op het overtuigen van opleidingen/ studenten/docenten van het belang van inclusief hoger onderwijs.				x	x
A21. Het SIHO ontwikkelt een e-learningpakket rond stage en werkplekleren.				x	x
A22. Het SIHO ontwikkelt een leidraad, coachings- en trainingspakket rond redelijke aanpassingen, inclusief internationale best cases.				x	x
SD2. Het SIHO vormt een krachtige en ondersteunende brugfunctie tussen de onderwijsinstellingen, de overheid en relevante beleidsinstanties.					
OD.1 Het SIHO informeert onderwijsinstellingen en beleidsinstanties over decretale wijzigingen van de overheid en formuleert aanbevelingen om die efficiënt in de praktijk om te zetten.					
A23. Regelgeving en decretale wijzigingen nauw opvolgen - regelmatig overleg met de Overheid.	x	x	x	x	x
A24. Instellingen hoger onderwijs adequaat informeren over decretale wijzigingen.	x	x	x	x	x
A25. Suggesties formuleren om de wijzigingen efficiënt in de praktijk om te zetten.	x	x	x	x	x
OD.2 Het SIHO formuleert knelpunten en aanbevelingen aan de overheid op vlak van inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn.					
A26. Het SIHO formuleert knelpunten en aanbevelingen rond de diverse thema's van inclusief hoger onderwijs.	x	x	x	x	x
SD3. Het SIHO bouwt strategische partnerschappen en netwerken verder uit, zowel regionaal als internationaal.					
A27. Het SIHO versterkt de partnerschappen met de onderwijsinstellingen hoger onderwijs, de overheid en beleidsinstanties (hoger) onderwijs.	x	x	x	x	x
A28. Het SIHO bouwt zijn positie in het middenveld en in het internationale landschap verder uit.	x	x	x	x	x
A29. Het SIHO verkent mogelijkheden voor nieuwe (inter)nationale samenwerkingen en coördineert relevante netwerken.	x	x	x	x	x

	Tijdspad				
	2020	2021	2022	2023	2024
SD4. Het SIHO stimuleert een onderzoekscultuur rond inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn.					
A30. Het SIHO volgt het wetenschappelijk onderzoek inzake inclusief hoger onderwijs op.	x	x	x	x	x
A31. Het SIHO bouwt (onderzoeks-)projecten en samenwerkingen uit rond inclusief hoger onderwijs.	x	x	x	x	x
SD5. Het SIHO verstrekt informatie en versterkt positieve beeldvorming rond inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn.					
A32. Het SIHO geeft via zijn website, nieuwsbrieven en sociale media gezicht aan actuele thema's, good practices en getuigenissen over inclusief hoger onderwijs.	x	x	x	x	x
A33. Het SIHO ontwikkelt infographics over studeren met een functiebeperking en de thema's die SIHO specifiek opvolgt.			x	x	x
A34. Het SIHO actualiseert en onderhoudt de website en breidt deze uit.	x	x	x	x	x
A35. Het SIHO ontwikkelt generiek audiovisueel materiaal rond de krachten en positieve punten van studenten/studeren met functiebeperkingen die de instellingen kunnen vertalen naar het gebruik in eigen instelling.	x	x	x	x	x
A36. Het SIHO stelt via Book-a-Book digitale bestanden ter beschikking aan studenten met een functiebeperking met specifieke noden.	x	x	x	x	x
A37. Het SIHO biedt via Roadmap ondersteuning aan studenten met autisme.	x	x	x	x	x
A38. Het SIHO biedt via MoodSpace relevante informatie en e-health pakketten aan om emotionele problemen het hoofd te bieden en veerkrachtig te studeren.			x	x	x
A39. Het SIHO ontwikkelt een informatie- en trainingspakket voor afstuderende studenten met een functiebeperking.				x	x

Werkingsjaar 2023

Dit hoofdstuk belicht de initiatieven die in 2023 genomen zijn door en met het SIHO. Het hoofdstuk volgt de structuur van de zes strategische doelstellingen en actiepunten.

1. Een verbindend netwerk tussen hoger onderwijsinstellingen

Het SIHO creëert lerende netwerken voor hogeronderwijsinstellingen waarin hun deskundigheid inzake inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn continu en duurzaam wordt gedeeld en bevordert.

1.1 Een advieslijn voor diverse stakeholders

Het SIHO voorziet in een advieslijn voor instellingen hoger onderwijs, waarbij aanspreekpunten, diversiteitsverantwoordelijken, studentenbegeleiders, onderwijsteams, docenten en medewerkers van de studentenvoorzieningen terecht kunnen met vragen rond inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn. Onderwijsinstellingen kunnen via e-mail en telefoon hun vragen stellen en daarop een kort advies ontvangen. In 2023 beantwoordt het SIHO 317 adviesvragen uit de praktijk van instellingen in het hoger onderwijs. De vragen betreffen de thema's MoodSpace, mentaal welzijn, redelijke aanpassingen, digitale toegankelijkheid, specifieke functiebeperkingen, universeel ontwerp, stage, internationale mobiliteit, pedagogische hulp, tolkondersteuning en onderwijshulpmiddelen, compenserende software Alinea, Speaksee, Roadmap en Book-a-book.

De vragen komen van AP Hogeschool, Arteveldehogeschool, Odisee Hogeschool, Howest, UCLL, KdG, Hogeschool PXL, Thomas More, Vives, HOGENT, Antwerp Maritime Academy, Erasmushogeschool Brussel, KU Leuven, Luca School of Arts, Universiteit Gent, UAntwerpen, Universiteit Hasselt en de Vrije Universiteit Brussel.

1.2 Een digitale databank

Om de deskundigheid van de diverse stakeholders te bevorderen, ontwikkelde het SIHO een databank waarin relevante informatie wordt ontsloten over thema's zoals mentaal welzijn, functiebeperkingen, compenserende software, redelijke aanpassingen, ondersteuningsmogelijkheden voor studenten, universeel ontwerp, stage en werk, inclusieve mobiliteit, Roadmap en studenteninspraak. De inhoud van de databank wordt gradueel uitgebreid. In 2023 wordt de databank aangevuld met specifieke materialen rond onderwijstechnologie, lesopnames, neurodiversiteit, universeel ontwerp, inclusieve communicatie en mentaal welzijn.

1.3 Het SIHO ontwikkelt en organiseert interviews

Het SIHO coördineert diverse overleggroepen en organiseert vormingen en trainingen, specifiek voor aanspreekpunten, diversiteitsverantwoordelijken, studentenbegeleiders, studentenpsychologen, stuvomedewerkers, onderwijsteams, docenten, internationalisering medewerkers, stagebegeleiders en managementteams. Binnen elke overleggroep staat uitwisseling en kennisdeling rond specifieke thema's centraal. De bijeenkomsten vertrekken vanuit de gesignaleerde noden van de instellingen. Via interactieve werkvormen worden de instellingen uitgenodigd om uit te wisselen over hun goede praktijken en aanpak, maar ook over hun uitdagingen. Instellingen kunnen steeds op voorhand een specifieke vraag of suggestie indienen. Van elke bijeenkomst wordt een verslag opgemaakt waarin de belangrijkste inzichten, en interessante linken naar materialen en presentaties worden gebundeld. Dit met het oog op het identificeren van inspirerende praktijken, die overdraagbaar te maken en knelpunten te identificeren.

- **Overleggroep inclusie - aanspreekpunten**

14.02.2023, 25.04.2023, 26.06.2023, 17.10.2023, 28.11.2023

Deze overleggroep richt zich tot de aanspreekpunten inclusie van de diverse onderwijsinstellingen en zoomt via gericht werkoverleg en interviews in op thema's als inclusie, universeel ontwerp, redelijke aanpassingen, attestering, begeleidingen, digitale toegankelijkheid, specifieke functiebeperkingen, stage, compenserende software, transitie naar werk, internationale mobiliteit, pedagogische hulp, tolkondersteuning en onderwijshulpmiddelen, ondersteunende technologieën. In 2023 gaat specifieke focus naar de spraakherkenningssoftware Speaksee, de compenserende software Alinea, de vereenvoudiging van de registratieprocedure met inbegrip van attestering, redelijke aanpassingen, inclusieve faciliteiten, cognitief sterk functionerende studenten, neurodiversiteit en lesopnames. In overleg met de Vlaamse Onderwijsraad werd de procedure van de registratie van studenten met een functiebeperking sterk vereenvoudigd. Met betrekking tot Speaksee wordt een nota van de bevindingen opgemaakt voor de Cel Speciale onderwijsleermiddelen.

- **Overleggroep mentaal welzijn**

28.02.2023, 09.05.2023, 03.10.2023, 21.11.2023

Deze overleggroep brengt studentenpsychologen en beleidsmakers van de diverse instellingen samen omtrent het thema mentaal welzijn. Behandelde thema's in 2023 zijn MoodSpace, de Welzijnsmonitor, Joinby, drempels rond hulp zoeken, de kwaliteitswet, projecten eerstelijnspsychologische zorg, poortwachtertrainingen, no shows, groepsinterventies, tuchtprocedures, complexe problematieken en een beleidsplan en actieplan implementeren.

- **Overleggroep inclusieve mobiliteit**

07.03.2023, 16.05.2023

Deze overleggroep brengt medewerkers internationalisering en inclusiecoaches van de diverse instellingen samen en focust op het inclusiever maken van internationalisering en mobiliteitsprogramma's (inkomend en uitgaand). De bijeenkomsten in 2023 focussen op het voorzien van input en feedback op de ontwikkeling van de tools binnen de Europese projecten, noden van specifieke groepen op stage en instellingsspecifieke casuïstiek en initiatieven.

- **Overleggroep studentenbegeleiders**

07.02.2023, 23.05.2023, 05.10.2023

Deze overleggroep brengt de aanspreekpunten, studentenbegeleiders, zorgcoaches en inclusiecoaches van de diverse instellingen samen rond casuïstiek. In 2023 focust het overleg op vrijwilligerswerking voor studenten met een functiebeperking, gespreksleidraad tijdens coaching, noise cancelling, inclusieve faciliteiten, interne doorverwijzing verhoogde zorg, remediëringsaanbod starttoets lerarenopleiding, deontologische code studiebegeleiders, peer-to-peer-systemen, perfectionisme en faalangst, paniekaanvallen, uitstelgedrag, studievoortgangsdecreet, hulp bij ADL zonder persoonlijke assistent en permanente evaluatie en functiebeperking.

- **Overleggroep universeel ontwerp**

16.03.23, 11.05.2023, 26.10.2023, 30.11.2023

Deze overleggroep brengt beleidsmakers, onderwijsondersteuners en inclusiecoaches uit de diverse instellingen samen met betrekking tot universeel ontwerp. De thema's worden in samenspraak met de instellingen bepaald. In 2023 focust het overleg op Alinea, inclusief curriculum, neurodiversiteit en universeel ontwerp bij studiemateriaal, assessment en evaluatie.

1.4 Het SIHO ontwikkelt en organiseert trainingen

Voortbouwend op gesignaleerde noden, organiseert het SIHO in samenwerking met experts in 2023 diverse vormen:

- Samen Zorgzaam - train de trainer (12.01.2023)
- Mentaal welzijn - Aan de slag met MoodSpace (21.02.2023)
- Vormingstraject Universeel ontwerp: aandacht voor alle studenten (14.02.2023, 28.02.2023 en 09.05.2023)
- Vormingstraject ABC-fundament: veerkracht en intern kompas van studenten versterken via need crafting en groeigesprekken (16.02.2023, 30.03.2022 en 09.05.2023)
- Symposium Veerkrachtige jongeren (09.03.2023)
- Omgaan met studenten met psychische stoornissen (15.03.2023)
- Inclusie: stage en werkplekleren (18.04.2023)
- Omgaan met studenten met psychische stoornissen (17.05.2023)
- Mentaal welzijn - Aan de slag met MoodSpace (10.10.2023)
- Competentie en motivatie van studenten boosten (20.10.2023)
- Proactief inspelen op neurodiversiteit (26.10.2023)
- Perfectionisme (21.11.2023)
- Universeel ontwerp: studiemateriaal, les en evaluatie (30.11.2023)
- Piekeren (11.12.2023)

Het SIHO biedt advies, coaching en vorming om inclusief onderwijs en mentaal welzijn in het diversiteitsbeleid en de onderwijspraktijk van de instellingen hoger onderwijs te verankeren.

1.5 Vraaggestuurd advies en coaching aan instellingen hoger onderwijs

Het SIHO volgt 317 specifieke adviesvragen op van Arteveldehogeschool, AP Hogeschool, Odisee, Hogeschool PXL, HOGENT, Thomas More, UCLL, KdG, Howest, LUCA School of Arts, Vives, Erasmushogeschool Brussel, Universiteit Hasselt, Universiteit Gent, Universiteit Antwerpen, Vrije Universiteit Brussel en KU Leuven. Dit op vlak van mentaal welzijn, ondersteunende software, stage, internationale mobiliteit, universeel ontwerp en redelijke aanpassingen.

1.6 Aanbodgestuurde coaching voor instellingen hoger onderwijs

Het SIHO voorziet in 2023 een vormingsmoment voor: Arteveldehogeschool (30.01.2023, Groeigesprekken), KU Leuven (20.02.2023, Learning Difficulties), VUB (17.02.2023, Commissie Inclusief Onderwijs), Examencommissie (03.03.2023, Redelijke aanpassingen), Psynet (02.03.2023, MoodSpace), Psywest (21.03.2023, Werk maken van je motivatie), Arteveldehogeschool (20.03.2023, Inclusie), Arteveldehogeschool (30.03.2023, Samen Zorgzaam), VUB (03.04.2023, Commissie Inclusief Onderwijs), UAntwerpen (15.06.2023, All abroad), Arteveldehogeschool (04.07.2023, Welzijnsmonitor), UGent (07.07.2023, LifeCraft), Odisee (12.09.2023, neurodiversiteit), Arteveldehogeschool (23.10.2023, Welzijnsmonitor), Warm Vlaanderen (05.12.2023, MoodSpace). De inhoud wordt steeds op maat van de partner voorbereid.

1.7 Symposium Veerkrachtige Jongeren

Op donderdag 09.03.2023 organiseerde het SIHO het symposium 'Veerkrachtige jongeren' in Conferentiecentrum the EGG in Brussel. Meer dan 300 deelnemers, waaronder de Minister van Onderwijs Ben Weyts, beleidsmakers, onderzoekers, professoren, medewerkers van hogescholen en universiteiten, leerkrachten, CLB-medewerkers, psychologen en natuurlijk ook scholieren en studenten gingen in debat over de bevindingen Welzijnsmonitor academiejaar 2022-2023 en interventies om de veerkracht van jongeren te versterken. Door over de muurtjes heen te kijken en samen te werken, krijgt een coherent Vlaanderenbreed mentaal-welzijnsbeleid 'Veerkrachtige jongeren' gestalte. Een artikel over het evenement, de presentaties, de video-opname en de publicaties zijn beschikbaar op Veerkrachtige jongeren | MoodSpace

Het SIHO ontwikkelt leidraden en materialen om inclusief onderwijs in de praktijk om te zetten

In 2023 ontwikkelt het SIHO diverse materialen:

- **Samen zorgzaam:** Dit trainingspakket bestaat uit zes modules en richt zich tot studenten, lesgevers en studentenbegeleiders. Het biedt concrete tips om signalen van emotionele problemen te herkennen en bespreekbaar te maken. Het programma bestaat uit zes modules. De studentenvoorzieningen implementeren de training op instellingsniveau. De training is ook als een online module beschikbaar op de website van MoodSpace. Dit zowel in het Nederlands als het Engels.
- **Welijnsmonitor:** Het SIHO ondersteunt de academische experts met de ontwikkeling van communicatiematerialen 'Welijnsdart' en de thematische rapportering van de hoofdbevindingen Welzijnsmonitor 2022-2023. De hoofdbevindingen worden ook in het dynamische dashboard op MoodSpace gepubliceerd. Dit zowel in het Nederlands als het Engels. Het SIHO schrijft de instellingsspecifieke rapporten zodat instellingen feedback krijgen over hun instellingsspecifieke resultaten. Het SIHO volgt de actiepunten op.
- **MoodSpace:** Het platform wordt uitgebreid met een zelftest ABC, een zelftest studiemotivatie en een e-health module Samen Zorgzaam. De infotheek wordt aangevuld met thema's als paniekaanval, paniekstoornis, perfectionisme, body dysmorphic disorder, sexting, fear of missing out en ongeplande

zwangerschap. Technische doorontwikkelingen laten toe om feedback op zelftests en actieplannen te downloaden en te bewaren in het eigen dashboard, alsook om herinneringsberichten en een netwerk in te stellen. Dit zowel in het Nederlands als het Engels.

- **Joinby:** Op vraag van de instellingen ontwikkelt het SIHO een nota waarin de functionaliteiten van Joinby beschreven worden.
- **Inclusieve communicatie:** De leidraad bespreekt de definitie van inclusieve communicatie en de drie bijbehorende principes. De leidraad bundelt concrete tips en fiches om diverse formats zoals tekst, presentaties, social media, websites, zowel op vlak van inhoud, beeld en toegankelijkheid inclusief te ontwerpen.
- **Lesopnames:** De leidraad 'Lesopnames inclusief inzetten' focust op een omschrijving van de contexten waarin lesopnames kunnen worden ingezet en reikt richtlijnen, materialen en inspiratie aan om een inclusief instellingsbeleid rond lesopnames vorm te geven.
- **Database:** De database ondersteunende technologie wordt uitgebreid met een beschrijving van apps en software die docenten en studenten kunnen ondersteunen bij diverse aspecten van leren en leven in het hoger onderwijs. Per item worden vaststaande rubrieken besproken zoals de beschrijving, doelgroep, onderbouwing, werkwijze, prijs, platform en taal. Dit zowel in het Nederlands als het Engels.

2. Een krachtige en ondersteunende brugfunctie

Het SIHO informeert onderwijsinstellingen over decretale wijzigingen van de overheid

Het SIHO volgt de regelgeving en decretale wijzigingen inzake inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn nauwgezet op, heeft regelmatig overleg met de Vlaamse overheid en informeert de instellingen hoger onderwijs over wijzigingen. In het werkingsjaar 2023 communiceert het SIHO op regelmatige basis actuele informatie naar de hogeronderwijsinstellingen over mentaal welzijn, onderwijsleermiddelen (tolkondersteuning - omzettingen), pedagogische hulp, digitale ontsluiting en internationale mobiliteiten. Deze thema's worden ook systematisch op de respectievelijke overleggroepen behandeld.

Het SIHO formuleert knelpunten en aanbevelingen en volgt die op

Het SIHO volgt met de Vlaamse overheid en relevante beleidsinstanties knelpunten en aanbevelingen inzake diverse thema's rond inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn op.

- **Community of caring:** Het SIHO ondersteunt de Overheid en de hogeronderwijsinstellingen bij de ontwikkeling, implementatie en de uitrol van de poortwachtertrainingen 'Samen Zorgzaam'.
- **Welzijnsmonitor:** Het SIHO ondersteunt de Overheid, de academisch experts en de hogeronderwijsinstellingen bij de uitrol, de rapportering en de opvolging van de actiepunten van de Welzijnsmonitor.
- **Attestering functiebeperking:** Het SIHO inventariseert de knelpunten rond de attestering en registratieprocedure van studenten met een functiebeperking en ondersteunt de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) met de vereenvoudiging van de registratieprocedure.
- **Cognitief sterk functionerende studenten:** Op basis van het advies 'Excelleren in het hoger onderwijs' van de Vlaamse Vereniging van Studenten volgt het SIHO samen met de Overheid en Expertisecentrum Talent drie actiepunten op om de inclusie van cognitief sterk functionerende studenten en leerlingen in (de transitie naar) het hoger onderwijs te bevorderen (zie partnerschappen).

- **Chronisch zieke studenten:** Op basis van het advies ‘Studeren met een chronische ziekte in het hoger onderwijs: knelpunten en aanbevelingen’ van Kom op Tegen Kanker ontwikkelt het SIHO ter sensibilisering van docenten krachtverhalen, zet het verder in op de thema’s stage en lesopnames en ontwikkelt het in 2024 een informatiebrochure over ondersteuning in het hoger onderwijs.
- **Onderwijsleermiddelen:** Het SIHO voert een pilot uit rond de spraakherkenningssoftware Speaksee bij dove en slechthorende studenten. De bevindingen laten de Overheid toe om de aanvraagprocedure en criteria te verfijnen.
- **Sociale dimensie:** Het SIHO ondersteunt de Vlaamse overheid met de opvolging van de 10 principes en richtlijnen van sociale dimensie (Rome Communiqué) via het project ‘Peer learning activities and resources to underpin the principles and guidelines for social dimension’.

3. Strategische partnerschappen en netwerken

Het versterken van het partnerschap met de onderwijsinstellingen hoger onderwijs, de overheid en relevante beleidsinstanties (hoger) onderwijs

- **NVAO:** Het SIHO werkt samen met de NVAO in het kader van de systeembrede analyse van inclusie en diversiteit. Het SIHO levert op het slotevent een bijdrage aan het panelgesprek: diversiteit en inclusie bevordert met vertrouwen en durf.
- **Vlaams Mensenrechteninstituut:** Het SIHO en het net opgerichte Vlaams Mensenrechteninstituut (VMRI) gaan in overleg over praktijk en beleid. Het VMRI wordt in navolging van Unia lid van de stuurgroep SIHO.
- **CLB Online:** Het SIHO start een samenwerking met CLB-online voor de ontwikkeling van interventies voor leerlingen secundair onderwijs. In 2023-2024 worden drie online interventies uit MoodSpace, met name LifeCraft, Angst & Stress en Gezonde Levensstijl, aangepast voor leerlingen secundair onderwijs. De aanpassing van LifeCraft loopt in samenwerking met UGent. Voor de interventie Gezonde Levensstijl wordt samengewerkt met Eetexpert en Gezond Leven.
- **Examencommissie:** Het SIHO ondersteunt de Examencommissie in de visieontwikkeling rond redelijke aanpassingen en universeel ontwerp. Het SIHO voorziet een workshop rond het thema op hun Teamdag.
- **Vlaamse onderwijsraad:** Het SIHO participeert in de werkgroep functiebeperking en democratisering van de Vlaamse onderwijsraad (VLOR). Op basis van de input van instellingen ondersteunt het SIHO de vereenvoudiging van de registratieprocedure en attestering van studenten met een functiebeperking.
- **Expertisecentrum Talent:** Het SIHO start een samenwerking met Expertisecentrum Talent om een leidraad en trainingspakket te ontwikkelen die handreikingen biedt om een meer inclusief instellingsbeleid uit te bouwen ten aanzien van studenten en leerlingen in (de transitie naar) het hoger onderwijs. Partners ontwikkelen ook een informatiefiche met een overzicht van de regelgeving en de ondersteuningsmogelijkheden in het hoger onderwijs.
- **Fonds GaVoorGeluk:** Het SIHO start een samenwerking met Fonds GaVoorGeluk voor de uitbouw van interventies voor MoodSpace voor leerlingen secundair onderwijs. Het SIHO verzorgt een keynote voor de Actiedag Warm Vlaanderen van Fonds GaVoorGeluk en voorziet in een webinar bijdrage voor het Memorandum van Netwerk Warm Vlaanderen.

Het versterken van internationale partnerschappen

Het SIHO bouwt in 2023 nieuwe internationale partnerschappen en projecten uit en verzorgt presentaties op internationale evenementen:

- **Inclusion ACAdemy:** Het SIHO en de Academic Cooperation Association (ACA) starten de Inclusion ACAdemy: een op maat gemaakte trainingsreeks over inclusie en bredere participatie in internationale programma's ontworpen voor instellingen hoger onderwijs uit Oostenrijk, Kroatië, Finland, Duitsland, IJsland en Slovenië.
- **Euroguidance:** Het SIHO voorziet in Gent een workshop voor het Euroguidance studiebezoek over 'Inclusive guidance' (26.10.2023).
- **Agentschap Cyprus:** Het SIHO voorziet voor het Agentschap Idep een workshop rond inclusie en stages op de driedaagse conferentie 'Making Erasmus+ Traineeships more INCLUSIVE,- How to enhance internship mobility for students with special needs?' in Cyprus (31.10-2.11.2023).
- **Agentschap Griekenland:** Het SIHO voorziet samen met de Academic Cooperation Association een driedaagse training rond inclusieve support services in Delfi voor 60 vertegenwoordigers van het Grieks Agentschap IKY en de Grieks universiteiten en hogescholen (02-03.11.2023).
- **Duits Academische Agentschap DAAD:** Het SIHO neemt deel aan de Training and Cooperation Activity 'Moving closer to inclusive internationalisation in Higher Education' in Berlijn. Deze training, georganiseerd door DAAD, brengt 200 deelnemers van instellingen hoger onderwijs en nationale agentschappen uit Europa samen. Het SIHO dissemineert er de Vlaamse aanpak en tools rond inclusieve mobiliteit (08-10.11.2023).
- **PLAR-U-PAG:** Het SIHO organiseert in 2023 twee peer-learning activiteiten rond de principes en richtlijnen van sociale dimensie (Rome Communiqué). Dit voor overheden van Albanië, België/Vlaamse Gemeenschap, Kroatië, Nederland, Frankrijk, Malta, Cyprus, Estonia, Kazachstan, Portugal, Bulgarije, Albanië, Oekraïne, Frankrijk, Georgië, Ierland, Azerbaidjan, Oostenrijk en Tsjechië (09-10.02.2023 en 06-07.12.2023). Deze activiteiten vinden plaats in het kader van het KA3 project 'Peer learning activities and resources to underpin the principles and guidelines for social dimension'. Dit is een 3-jarig project gefinancierd door Erasmus + KA3 "Ondersteuning van de implementatie van EHEA-hervormingen". Het project wordt gecoördineerd door het Departement Onderwijs en Vorming en het SIHO, in samenwerking met het Ministerie van Kroatië, het Institute for the Development of Education (IDE, Kroatië) en de European Students' Union. Het SIHO werkt aan een toolkit met inspirerende praktijken (framework, self-assessment en handleiding), ook rond mentaal welzijn.

4. Onderzoeksklimaat rond inclusief hoger onderwijs stimuleren

Het SIHO volgt het wetenschappelijk onderzoek inzake inclusief hoger onderwijs op

Het SIHO volgt nauwgezet de wetenschappelijke literatuur op inzake inclusief hoger onderwijs. Medewerkers volgen (internationale) professionaliseringsactiviteiten rond de thema's digitale toegankelijkheid, compenserende software, universeel ontwerp, piekeren, perfectionisme, neurodiversiteit, internationale mobiliteit en online hulpverlening.

Het SIHO rapporteert relevante onderzoeksthema's en verkent onderzoeksfondsen en samenwerkingsmogelijkheden inzake onderzoek inclusief hoger onderwijs en welzijn

Om een evidence-based aanpak te garanderen bij de uitwerking materialen, heeft het SIHO in 2023 diverse samenwerking met academische experts:

- **Roadmap:** Het SIHO evalueert samen met de Academische Werkplaats Autisme het gebruik van Roadmap.
- **Samen Zorgzaam:** Het SIHO evalueert de implementatie van de poortwachtertraining 'Samen zorgzaam'.
- **Samen taboe doorbreken:** Het SIHO houdt focusgroepen over het verlagen van drempels om hulp te zoeken bij emotionele problemen.
- **Veerkrachtig studeren:** samen met onderzoekers van UGent ontwikkelt het SIHO zelftests en interventies rond motivatie en ABC, zowel voor studenten als scholieren. Deze programma's en zelftests komen als zelfhulp op MoodSpace.
- **Welzijnsmonitor:** Het SIHO ondersteunt de academische experts met de ontwikkeling van communicatiematerialen 'Welzijnsdart' en de thematische rapportering van de hoofdbevindingen Welzijnsmonitor 2022-2023. De hoofdbevindingen worden ook in het dynamische dashboard op MoodSpace gepubliceerd. Dit zowel in het Nederlands als het Engels. Het SIHO schrijft de instellingsspecifieke rapporten zodat instellingen feedback krijgen over hun instellingsspecifieke resultaten. Het SIHO volgt de actiepunten op.
- **MoodSpace:** Het SIHO evalueert het gebruik van MoodSpace en schrijft een rapport met betrekking tot de interventies en gebruikerservaringen. Het SIHO implementeert pre- en posttestmetingen voor de groeigerichte interventies.

5. Informatieverstrekking en positieve beeldvorming

Het SIHO geeft gezicht geven aan inspirerende praktijken en getuigenissen over inclusief hoger onderwijs

In 2023 ontwikkelt het SIHO:

- **Krachtverhalen:** Het SIHO ontwikkelt krachtverhalen rond diversiteit, inclusie en mentaal welzijn.
- **Promotie:** Op vraag en op maat van de instellingen ontwikkelt het SIHO promotiematerialen zoals beelden voor schermen, visitekaartjes en posters van MoodSpace. Het begeleidingsaanbod van de onderwijsinstellingen wordt via de sociale media van MoodSpace regelmatig in de kijker gezet. Ook het aanbod voor en door studenten. Om het bereik naar studenten toe te vergroten werd MoodSpace op TikTok gelanceerd.
- **Escaperoom Welzijn:** Deze reeks video's beoogt deelname aan de volgende Welzijnsmonitor te stimuleren en het taboe rond hulp zoeken te verlagen.

Via publicaties geeft het SIHO in 2023 gezicht aan goede praktijken:

- Van Hees, V., Bruffaerts, R. & Vansteenkiste, M. (2023). Mentaal Welzijn van leerlingen secundair onderwijs. *Caleidoscoop* 35(3), 26-34.
- Stokx, R. & Van Hees, V. (2023). De impact van de kwaliteitswet en de hervorming van de eerstelijnspsychologische zorg op de begeleidingsdiensten van hogescholen en universiteiten. *Tijdschrift voor onderwijsrecht en beleid (TORB)*, 4, 288-297.
- Van Hees, V., Bruffaerts, R., Vansteenkiste, M., Flamant, N., Bootsma, E., Jansen, L. & Voorspoels, W. (2023). Psychische gezondheid, basisbehoeften en studiemotivatie van studenten in het hoger onderwijs in Vlaanderen. *Academiejaar 2022-2023*. In opdracht van de Vlaamse overheid: Brussel.
- Van Hees, V., Bruffaerts, R. & Vansteenkiste, M. (2023). *MoodSpace 2022: interventies en eerste gebruikerservaringen*. In opdracht van de Vlaamse overheid: Brussel.
- Van de Castele, M., Flamant, N., Ponnet, K., Soenens, B., Van Hees, V. & Vansteenkiste, M. (2023). Adolescents' mental health in the social-media era: The role of offline and online need-based experiences. *Journal of Adolescence*.

6. Kwalitatieve begeleidingen

6.1 Book-a-Book

Sinds 2019 kunnen studenten met een functiebeperking van Vlaamse hogescholen en universiteiten via Book-a-Book de digitale versie van handboeken van uitgeverijen aanvragen. De catalogus biedt een overzicht van de reeds beschikbare boeken. Nieuwe boeken kunnen steeds worden aangevraagd. Het SIHO werkt hiervoor samen met de KU Leuven Bibliotheekdiensten en LIBIS, een dienst van de KU Leuven die meer dan veertig jaar ervaring heeft met het aanbieden van betrouwbare, flexibele en tegelijkertijd innovatieve informatie oplossingen voor bibliotheken, archieven, onderwijs-, onderzoeks-, erfgoed- en publieke instellingen. Het bouwt samenwerkingen uit met Vlaamse en internationale uitgeverijen. De aangeleverde pdf-bestanden worden gewaarmerkt met een uniek nummer dat naar de aanvrager verwijst. Het SIHO heeft een duurzame samenwerking met 232 uitgeverijen (160 internationale en 72 Vlaamse), dit is een stijging van 13% ten opzichte van 2022. In 2023 werden 1575 boeken aangevraagd waarvan 1056 bij een Vlaamse uitgeverij en 519 bij internationale uitgeverijen. 26 boeken waren niet leverbaar. De levertijd was gemiddeld 1,5 week voor de boeken die nog niet ter beschikking waren.

6.2 Roadmap

Studenten met autisme kunnen terecht op het platform Roadmap. Roadmap is een online, interactieve en te personaliseren begeleidingstool die studenten in het hoger onderwijs ondersteunt. Roadmap biedt eenvoudige toegang tot reminders, notities en aanpasbare wegwijzers met copingstrategieën over onderwerpen gerelateerd aan leven en leren als een student in het hoger onderwijs. Een handig logboek waarin energie- en stressniveaus en dagelijkse ervaringen gemakkelijk kunnen worden vastgelegd, en een overzichtelijke agenda, ondersteunen studenten volledig bij het organiseren en (op)volgen van hun leer- en studentenactiviteiten. Roadmap is er in het Nederlands en in het Engels.

In 2023 Roadmap zijn 225 studenten met autisme en 105 begeleiders geregistreerd. Het SIHO en de Academische Werkplaats Autisme evalueren in 2023 het gebruik van Roadmap. Hiertoe nemen 10 studenten deel aan een interview. Hieruit blijkt dat autistische studenten Roadmap een nuttig instrument vinden. De meeste studenten (75%) gebruiken de website zonder begeleider. Ze gaan voornamelijk aan de slag met de Wegwijzers (83% gebruikt enkel de wegwijzers). Die bieden de kans om meer te leren over autisme en mogelijke drempels. Ze bieden ook concrete tips om met specifieke uitdagingen om te gaan.

6.3 MoodSpace

Sinds 2022 kunnen studenten en medewerkers terecht op het platform MoodSpace. MoodSpace is een plek voor studenten. Vol betrouwbare info, tips en zelfhulp om emotionele problemen het hoofd te bieden en veerkrachtig te studeren. Met ruimte voor verhalen van studenten, peptalk en wegwijzers naar een luisterend oor. Maar MoodSpace is ook een plek waar je als vriend(in), ouder of personeelslid van hogeschool of universiteit ontdekt wat jij zoal kan betekenen. MoodSpace brengt de kennis van verschillende academische disciplines, de verschillende initiatieven voor en door studenten en het aanbod van de instellingen samen op één punt.

MoodSpace kent 62,969 unieke bezoekers met 5,064 zelftests en 2,037 e-health registraties. In 2023 wordt MoodSpace uitgebreid met een ABC-zelftest en zelftest studiemotivatie, een online module Samen Zorgzaam, een podcast rond motivatie en competentie versterken, 4 krachtverhalen en infotheekteksten rond de thema's paniekaanval, perfectionisme, body dysmorphic disorder, sexting, fear of missing out en ongeplande zwangerschap. De 'Hier kun je terecht pagina' wordt uitgebreid met het aanbod van de netwerken eerstelijnspsychologische zorg. Er wordt een landingspagina 'Welzijnsmonitor' geïmplementeerd waarbij de hoofdbevindingen van de Welzijnsmonitor 2022-2023 thematisch en een visueel dashboard worden gepubliceerd. Voor de volgende editie wordt een videoreeks 'Escape Room' voorbereid. Inhoudelijk wordt ook een interventie rond zelfmotiverende strategieën voorbereid en onderzoeken we via focusgroepen hoe drempels tot hulp zoeken kunnen worden verlaagd.

In 2023 wordt een aantal technische doorontwikkelingen uitgevoerd die toelaten om MoodSpace meer blended in te zetten. Zo kunnen gebruikers via opt-in kiezen om vanuit MoodSpace geautomatiseerde algemene reminders te ontvangen (bv. om op specifieke dagen specifieke oefeningen te maken). Studenten kunnen ook contactpersonen toevoegen. Dat zijn personen naar wie de student op eenvoudige wijze de feedbackrapporten van zelftests en actieplannen van interventieprogramma's kan doorsturen.

Blik op de toekomst

Als we even terugblikken, zijn we trots op de realisaties van het afgelopen jaar en ontzettend dankbaar voor de onverdroten inzet van de SIHO-medewerkers, de medewerkers van instellingen hoger onderwijs, de studenten, de koepelorganisaties hoger onderwijs, de vele partners uit het middenveld en de Vlaamse overheid.

Via 317 adviesvragen van instellingen hoger onderwijs, 18 Vlaanderenbrede vormingsmomenten, 17 Vlaanderenbrede overlegmomenten, 15 aanbodgestuurd coachingen voor Vlaamse instellingen en partners, 6 trajecten voor internationale partners, de uitwerking van materialen op maat van de sector én een succesvol symposium over onderwijsniveaus en domeinen heen, slaagt het SIHO in 2023 erin om op een laagdrempelige manier onderbouwd advies op maat, ondersteunende materialen, vormingen en intervies aan te reiken voor medewerkers van de onderwijsinstellingen die hun slagkracht geven om in de instelling verder aan te slag te gaan.

Het SIHO breidt in 2023 Vlaamse en internationale partnerschappen verder uit en levert productontwikkelingen op maat van de noden van de sector af. Bijzonder waardevol is de opstart van de samenwerking met Fonds GaVoorGeluk, UGent en het CLB online team met betrekking tot MoodSpace. In 2023 worden drie online tools uit MoodSpace aangepast voor leerlingen uit het secundair onderwijs. Dit laat toe om in te zetten op een proactief Vlaams beleid rond veerkrachtige jongeren. Sinds Corona zijn we veel meer bewust van feit dat iedereen een mentale gezondheid heeft en dat een preventief en proactief beleid cruciaal is.

2024 staat voor de deur. Hoewel er veel resultaten zijn opgeleverd, leert de dagelijkse werking ook dat er nog diverse groeikansen zijn op vlak van inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn. We denken hier bijvoorbeeld aan het spanningsveld tussen redelijke aanpassingen en inclusieve faciliteiten, universeel ontwerp, neurodiversiteit en drempels tot hulp zoeken en vragen. In navolging van het Convenant 2020-2024 engageert het SIHO zich om in 2024 samen met studenten, de instellingen en partners tijd nemen voor een moment van kritische reflectie: stilstaan bij wat goed en wat minder goed gaat, en wat de nog voorliggende uitdagingen en leerkansen zijn op vlak van inclusief hoger onderwijs en mentaal welzijn.

Door vooruit te denken, kansen te zien en bruggen te bouwen voor samenwerking over muurtjes heen, borgen we samen dat het SIHO een laagdrempelig expertisecentrum is en blijft voor studenten en medewerkers met interesse voor en vragen over inclusie en mentaal welzijn. Door de krachten te bundelen realiseren we de weg naar inclusief onderwijs, waar elke student optimale kansen krijgt.